

LIBRIS

We know
books

MARIAN COMAN s-a născut în 1977 la Mangalia. A trăit, însă, o lungă perioadă la Brăila, unde a fost jurnalist în presa scrisă și televiziune. Este laureatul mai multor premii naționale dedicate literaturii F&SF și al unui premiu al Convenției Europene de Science-Fiction. A scris scenariile benzilor desenate *Harap Alb continuă* și *Tinerete fără bătrânețe*, volumele *Nopti albe, zile negre* (2005), *Testamentul de ciocolată* (2007), *Teoria flegmei. Apel la mitocănie* (2008), *Haiganu. Fluviul Șoaptelor* (2015), *Haiganu. Furia Oarbă* (2017), *Omulețul din perete și alte povestiri fantastice* (2019; 2023, ed. a II-a, revizuită și adăugită), *Ultima carte* (2024) și scenariul romanului grafic TFB (2016), iar povestirile sale au fost incluse în numeroase antologii. În 2018, s-a alăturat echipei Editurii Nemira, unde coordonează imprintul Armada, dedicat literaturii SF, Fantasy și Thriller, și imprintul Nezumi, dedicat manga, dar și producția de audiobook-uri publicate pe platforma AudioTribe. În prezent, locuiește în București și este membru PEN Club România și *Science Fiction & Fantasy Writers Association* (SFFWA).

A
n'antor
ficțiune

Marian Coman

Ultima carte

A
n'antor

Alex

Ia-i unui bărbat îndrăgostit femeia care i se plimbă prin vise și ai declanșat haosul.

Nu o să încep cu începutul. Fiindcă nu toate lucrurile au un moment T zero. Nu există mereu un factor declanșator. Nu întotdeauna poți da vina pe ceva, nu poți identifica, de fiecare dată, cu exactitate fragmentul de timp înaintea căruia, dacă te-ai întoarce, ai fi putut evita dezastrul.

Pentru mine, cel puțin, totul s-a întâmplat din senin. Aveam o viață normală, aproape banală. Eram programator la o companie din București. Și eram îndrăgostit.

Îndrăgostit... Cuvântul ăsta sună aproape ridicol. În el pare a fi adunată nebunia lumii. Și adevărul pe care nu ți-l spune nimeni niciodată este că un om îndrăgostit este nebun. În creierul lui îmbibat cu dopamină, adrenalină, serotonină și alte droguri produse de propriul corp, sinapsele nu mai funcționează cum trebuie. Un om îndrăgostit, asemenea unui nebun, este capabil de cele mai neașteptate fapte. Dragostea nu ne face mai buni. Dragostea ne face nebuni. Nu încapе îndoială că un îndrăgostit este capabil de crimă. Ori că un îndrăgostit aflat într-o poziție de putere este capabil să declanșeze un război. Istoria e plină de astfel de exemple. Literatura, de asemenea.

Marian Coman

LIBRIS

We know
books

Iar istoria și literatura spun tot ce se poate spune despre lume. Din ele este alcătuit timpul, din ele este făcută lumea. De fapt, ele sunt timpul, apa în care înotăm.

PARTEA ÎNTÂI

„Uneori, poveștile nu mai pot aștepta. Poate își pierde răbdarea ori poate se tem de moarte. Și atunci, într-un mod necunoscut, se dau jos de pe rafturi sau de pe noptiere, se preling din biblioteci ori din librării. De cele mai multe ori, însă, poveștile stau la pândă și își plănuiesc cu minuțiozitate atacul. Ele știu exact spre mintea cui se aruncă, asemenea unor pisici uriașe asupra prăzii.

Povestea asta, de pildă, va sări pe tine.“

(IOANA CONSTANTINESCU, *Divina tragedie*, extras din capitolul 1,
„Viața poveștilor“)

Alex

11 aprilie 2019

Era 11 aprilie 2019. Ada îmi povestea ceva despre cele opt sute de calculatoare care au procesat informațiile din proiectul *Event Horizon Telescope*, dar eu nu eram în stare să procesez altceva în afară de albastrul ochilor ei.

— E prima imagine a unei găuri negre, îți dai seama? mi-a spus ea. E la peste cincizeci de milioane de ani lumină de Terra!

În bucătăria ei mirosea a cafea și a scortişoară.

— Poate dăm o fugă până acolo.

Ada s-a făcut că mă lovește.

— Nesuferitule! a zis ea. Eu vorbeam serios: e o chestie atât de tare! Genul de lucru care-ți face mintea să plesnească. Când mă gândesc la distanțele astronomice, la forțele din univers, mi se pare deodată că suntem mici și neînsemnați... Și sunt la un pas de un atac de panică.

— Vezi? De-asta eu refuz să iau lucrurile în serios...

— Păi, da! Cum ar putea să accepte buricul Pământului că e mic și neînsemnat?

Ada a râs. Mă topeam după râsul ei. Și după ochii în care citeam fericirea. După gropițele din obraji. După alunița de pe umărul ei.

LBRIS

We know
books

11 aprilie 2019. În ziua aia, Ada a murit.

Ia-i unui bărbat femeia care i se plimbă prin vise și ai declanșat haosul.

În amintirile mele, ne-am sărutat, apoi am plecat la birou. M-am urcat în mașină, am băgat cheile în contact, m-am întrebat dacă am uitat ceva și am pornit. Nu sunt foarte sigur, dar cred că am zărit pentru o clipă pe cineva ascuns în spatele unor mașini. Dacă aș fi știut ce urmează, probabil că m-aș fi oprit atunci.

Au spus și la radio ceva despre prima imagine a unei găuri negre, despre galaxia Virgo, despre tot efortul depus ani la rând de cercetătorii de pe toate continentele, despre rețeaua de telescoape și despre teoria relativității.

M-au căutat la birou.

Vecinii auziseră țipetele ei și sunaseră la 112.

Polițiștii găsiseră numărul meu în telefonul Adei. Ultimul apel fusese către mine. Mă sunase cu o seară înainte, când mă rugase să cumpăr pâine și o cutie cu suc de roșii. Știu că am oprit la Lidl și că am luat și o sticlă de vin roșu, din care nu am mai băut în seara aia.

Oare de unde vin amintirile? Amintirile despre pâine și suc de roșii, cele despre lucruri banale, despre scobitori, modele de mașini, meciuri ori hârtie igienică?

Cel mai probabil, Ada a crezut că m-am întors.

Am construit scena, cu ochii minții, de zeci de ori. Nu de zeci. De sute de ori.

Mi-am imaginat că cei doi bărbați au sunat la ușă la scurt timp după ce am ieșit din bloc. Dacă aș fi uitat ceva și aș fi revenit, poate că aș fi dat peste ei. Aș fi salvat-o. Sau am fi murit împreună.

Probabil că au sunat, iar ea le-a deschis. Poate că unul dintre ei a lovit-o în față cu pumnul, ea o fi căzut inconștientă, iar ei or fi intrat în casă. M-am gândit că au încuiat ușa, au scotocit prin sertare și prin

trăgider, poate au mâncat ceva și poate au băut din vinul cumpărat de mine. Poate că au încercat să o violeze. A fost un moment în care ea și-a revenit. A strigat după ajutor. Au lovit-o. S-a luptat. Au înjunghiat-o, dar ea a țipat și mai tare, atât de tare, încât a speriat-o pe tanti Jeni, vecina, care a pus mâna pe telefon și a sunat la 112. În cele din urmă, unul dintre ei i a tăiat gâtul cu un cuțit de la bucătărie, cuțit pe care polițiștii l-au găsit în chiuvetă. De parcă ticăloșii îl lăsaseră special acolo, lângă farfuriile de la cina din seara trecută, să îl spăl eu.

Criminalii au luat mărunțișul găsit prin casă și au fugit.

Polițiștii știa cu exactitate cine sunt. Doi indivizi aflați în arest preventiv pentru tâlhărie evadaseră în timpul procesului. Fotografii lor erau deja pe ecranele televizoarelor. Dacă pe 11 aprilie 2019 ai intrat pe net, cel mai probabil te-ai lovit de două lucruri: prima imagine a unei găuri negre și fețele principalilor suspecți pentru uciderea Adei.

Ia-i unui bărbat îndrăgostit femeia care i se plimbă prin vise și ai declanșat haosul.

Da, aceasta este o poveste despre răzbunare.

Manu

28 iulie 2021

Am vrut să mă duc departe. Să las totul în urmă și să o iau de la capăt. Să încep un nou capitol. De fapt, un nou roman. Să scriu ceva ce nu am mai scris. Mi-am făcut o rezervare la o pensiune dintr-un loc izolat, la munte, unde nu există semnal la telefon și nici internet. De la terasa camerei în care sunt cazat se aude râul care curge la treizeci de metri de cabană. Dincolo de el se ridică un deal împădurit. Doi șoimi plutesc în aerul care miroase a iarbă proaspăt cosită.

Despre ce o să fie noul meu roman? Despre cea mai mare frică a mea, firește.

— Ah, și tu ești în Gemeni? m-a întrebat Diana acum vreo doi ani, după ce semnaserăm deja contractul.

Citiseam în ochii ei un fel de dezamăgire. De parcă, dacă ar fi știut că sunt născut în zodia Gemeni, nu ar mai fi semnat.

— Știi care e problema mea cu Gemenii? a continuat ea.

— Mmm?

— Gemenii nu termină niciodată ceea ce încep, mi-a spus ea.

— Uneori e bine să termini mai greu, i-am zis și a râs, însă nu i-a dispărut umbra aia din ochi.

Diana era regizoare, iar eu trebuia să scriu scenariul pentru noul ei film. Redactasem deja un sinopsis și-i făcusem o prezentare în Power Point, cu care îi convinsese pe cei de la Netflix să-i acorde finanțare. Era o poveste despre o fetiță ale cărei vise apăreau pictate pe pereții clădirilor, în România comunistă. Filmul avea la bază un text scris de mine prin studenție, pe care a trebuit să-l modific aproape în întregime, așa încât povestea mă ducea cu gândul la un fel de *X-men* în comunism. Pionieri cu superputeri.

Chiar și așa, de film avea să se aleagă praful. Diana avea dreptate: încă un geamăn incapabil să-și ducă proiectele la bun sfârșit. La câteva luni după aceea, m-am certat cu ea și cu prietenii ei producători, care și-au găsit un alt scenarist.

Deși nu am crezut niciodată în zodii, nu îmi dă pace amintirea privirii ei în care am putut citi certitudinea în privința incapacității mele de a duce un lucru la bun sfârșit. Și treaba asta aproape că mă obsedează. Nu cumva tot ceea ce am făcut până acum este, de fapt, neterminat? Cărțile mele, povestirile, relațiile și joburile, nu cumva totul este lăsat în suspensie? Nimic finalizat, nimic desăvârșit. Nimic întreg.

Despre ce o să fie noul tău roman? Ar trebui să fie despre cea mai mare frică a mea. Teama că nu pot duce nimic la bun sfârșit.

Alex

13 aprilie 2019

Ce rămâne după ce jumătate din tine dispare? Matematica îți spune că cealaltă jumătate. Dar adevărul este că nu mai rămâne mare lucru.

Cel mai pronunțat sentiment pe care l-am trăit după ce am aflat că Ada a murit nu a fost revolta, nu a fost furia, nu a fost ura. Ci resemnarea. Și de asta îmi este rușine și acum. Îmi amintesc că, deși nu mi-a venit să cred, deși am refuzat să înțeleg preț de câteva secunde, deși am spus cu voce tare „Nu, nu, nu! Nu e ea!”, la câteva minute de la aflarea veștii că a murit, eram resemnat. Moartea Adei nu lăsa loc de negare. Figura ei tumefiată și mânjită de sânge nu era de nerecunoscut. Ada murise, iar eu am acceptat repede decesul ei, chiar dacă au fost câteva zile în care am experimentat ceea ce psihologii și psihiatrii numesc halucinație de doliu: chipul ei s-a suprapus peste cel al unei prezentatoare de la TV și, într-o altă zi, peste chipul măică-mii.

A doua zi, odată cu rușinea că am acceptat atât de ușor moartea ei, au apărut remușcărilor. *Dacă m-aș fi întors, dacă nu aș fi plecat, dacă aș fi așteptat să plecăm împreună, dacă am fi mers la mine și nu la ea. Dacă...*

Am plâns, am băut, am zăcut.

Abia a treia zi a apărut furia. Ada nu murise. Ada fusese ucisă. George Lepădatu, douăzeci și cinci de ani, zis Castorul, și Vasile Pușcaș, treizeci și doi de ani, zis Sile, ambii din Zărești, erau căutați pentru uciderea tubitei mele. Și tot ce voiam să fac era să îi omor. Nu mă încălzea că, dacă vor fi prinși, vor sta zece sau cincisprezece ani la pușcărie. Voiam să-i știu morți. Și mai voiam ceva: să știu de ce. De ce ea.

Numai că Sile și Castorul intraseră în pământ. Luaseră viața Adei și dispăruseră. Poliția instalase filtre la ieșirile din oraș, scotocise în casele rudelor și prietenilor (nu o să înțeleg niciodată cum astfel de oameni pot avea prieteni), făcuseră, cică, tot ce era omenește posibil.

Îmi dau seama că nu am spus ceva important: eu nu eram căsătorit cu Ada. Asta însemna că nimeni nu îmi spunea nimic. Poliția ori Procuratura nu vorbeau cu mine. Sau, mai bine spus, polițiștii și procurorii nu mai vorbeau cu mine după ce mă eliminaseră din cercul suspjecțiilor. Îmi spusese chiar ei că, în majoritatea cazurilor de acest gen, autorul este concubinelor victimei.

Am fost la un pas să-l lovesc pe inspectorul nu-știu-cum-escu. Dacă polițiștii și-ar fi făcut treaba, Castorul și tovarășul său de fărâdelegi nu ar fi evadat de sub nasul lor.

Și, la urma urmei, ce înseamnă majoritatea cazurilor de acest gen? Câte astfel de crime se petrec în țară?

Nici părinții Adei nu vorbeau cu mine. Nu avusesem cine știe ce legături cu ei înainte de nenorocire, iar acum mă găseau într-un fel responsabil.

— De ce nu ai avut grijă de ea? șuierase maică-sa, printre lacrimi, când ne întâlniserăm pe holurile Poliției.

Nici măcar nu am încercat să mă apăr. Avea dreptate.

De ce nu am avut grijă de ea?

Adevărul este că am fost incapabil să o protejez, deși era responsabilitatea mea. Un soi de responsabilitate ancestrală, moștenită de la primul bărbat care și-a protejat prima iubire.

Ce mai rămâne după ce jumătate din tine dispare? Ce mai rămâne după ce jumătatea ta dispare?